

БАЧО КИРО ПРЕДЪ СЖДА

На 20 априлѣ 1876 година избухна Срѣдногорското възстание. Българскитѣ народѣ започна героична, но неравна и кървава борба срещу петвѣковния си поробителѣ.

Щомѣ научиха за възстанието, селянитѣ отѣ село Бѣла Черква извадиха отѣ скривалищата кремаклиитѣ пушки и пищови, препасаха сабли и патрони и начело съ даскалѣ Бачо Киро заминаха къмѣ Балкана. Изѣ пѣтя къмѣ тѣхѣ се присѣединиха възстаници и отѣ други села. Но турскитѣ войски ги пресрещнаха при Дрѣновския манастирѣ, та възстаницитѣ бѣха принудени да се затворятѣ въ манастира.

Цѣли десетѣ дни се дѣржаха възстаницитѣ най-храбро. Но турцитѣ докараха и топове. Манастирѣтъ се превърна въ развалини. Възстаницитѣ се опитаха да си пробиятъ пѣтъ презѣ огнениа обрѣчѣ, но малцина успѣха да се промѣкнатѣ. Между тѣхѣ бѣше и Бачо Киро.

Той успѣ да се скрие въ родното си село. Но турцитѣ го уловиха и го изправиха предѣ сжда въ Търново.

— Какѣ се казвашѣ? — запита го председателѣтъ на сжда.

— Даскалѣ Киро Петровѣ. Но народѣтъ, който ме обича, нарича ме още и Бачо Киро.

Насмѣшка блѣсна въ очитѣ на бея:

— Хмѣ, този народѣ, който те предаде, нали?

— Това бѣха заблудени хора, които и баща си биха предали. А българскитѣ народѣ, за който говоря, се би рамо до рамо съ мене! И между васѣ, турцитѣ има добри хора, ама отѣ това не следва, че всички турци сж добри и че управлението ви е добро!

— Стига! — удари съ юмрукѣ масата председателѣтъ. — Казвай само това, което те питамѣ, иначе ще те изпратя отново въ затвора!... Какво занятие имашѣ?... Години?

— Даскалѣ съмѣ и на малкитѣ, и на голѣмитѣ. На 41 година съмѣ. Но, ако бѣхме успѣли, Богѣ щѣше да ми продължи годинитѣ.

— Брей! — очуди се беятѣ. — Толкова възрастенѣ, а съ какви лудории се занимава! Султана отѣ трона ще сваля, дѣржавата ще разсипва! Не ти ли дожалѣ за децата ти, за твоя животѣ?